

KIJK OP UW KLOK!

De herdenkingsplechtigheid van N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem zal plaats vinden op 7 augustus om 9u20 aan het erekerkhof te Meensel en om 10u in de Sint-Pieterskerk van Kiezegem.

In Meensel begint men dus 10 minuten vroeger dan vorige jaren.

14E HERDENKINGSREIS NAAR NOORD-DUIJTSLAND

Vertrek aan het stationsplein van Meensel (Kruispunt Statiestraat en Wersbeekstraat, 3391 Meensel-Kiezegem) zoals gewoonlijk stipt om 6u 's morgens.

Wij bezoeken dit jaar o.a. de John S. Thompsonbrug te Grave, de Frostbrug te Arnhem met informatiecentrum, Sandbostel, Bullenhuserdamm, Farge (bunker), Blumenthal, Schützenhof, Österholzer Friedhof, Neuengamme, Wöbbelin & Ludwigslust

Deze maal gaan we ook terug via Wöbbelin en dit prachtige monument

Indien wij van u nog geen betaling mochten ontvangen vragen wij

vriendelijk dit bedrag over te maken op onze rekening 142-4022035-52 met vermelding "14e Herdenkingsreis". De bedragen zijn vastgelegd op 460 euro voor een eenpersoonskamer en 365 per persoon voor een tweepersoonskamer.

Inbegrepen verblijf, de busreis, ontbijt en avondmaal, de uitstappen, drinkgeld, busbibliotheek, gidsing in de bus en ter plaatse.

Meer informatie te bekomen bij René Cauwbergs, Glabbeeksesteenweg 93, 3390 Tielt-Winge of op 016/632460.

Inhoud

Voorwoord	p2
Is geweest...	p3
In de toekomst...	p4
In memoriam...	p5
De Laatste Getuigen wint Cultuurprijs stad Lier	p7
Vraag het aan de redactie: het proces	p8
Hun Verhaal: Jef Claes	p11

Stichting Meensel-Kiezegem '44

Binkomstraat 56
3391 Meensel-Kiezegem

info@meensel-kiezegem44.be
www.meensel-kiezegem44.be

Afgiftemaanden:

Februari, Mei,

Augustus & November

Erkenningsnummer 608508

Afgiftekantoor 3390 Tielt-Winge

Voorwoord van de voorzitter

En daar heb je hem! Onze 40ste Nieuwsbrief! Wie even het hoofd heeft koel gehouden en nog met cijfers om kan gaan, moet beseffen dat we, à rato van vier edities per jaar, met dit nummer 40 beginnen aan onze 10de jaargang. Wat een luxe. Inderdaad, de eerste editie dateert van oktober 2001. Eigenlijk zouden we hiermee een feestelijk exemplaar moeten afleveren. Immers, op de keper beschouwd, vertegenwoordigt het totaal pakket bladen, op zijn minst zowat een 400-tal bladzijden, omslag niet meegerekend. Een mix van informatie, ruime en praktische info over onze werking, met onderwerpen en verslagen over onlangs beleefde situaties, reisverhalen, bijdragen en gedichten van medereizigers, aankondigingen van activiteiten, toelichtingen over tentoonstellingen, geplande bezoeken, buitenlandse contacten, opstellen en indrukken van jongeren naar aanleiding van museumbezoeken... Kortom: consulteerbaar om zijn correcte historische background en verantwoord opzoekingswerk naast de begeesterende neerslag van ons Vredesmuseum dat ten gepaste tijde deuren en ramen open zet.

Bewijs hiervan, hoe nog deze maand de alom gekende Herman Vanmolle avondquiz "Canvascrack" een elimineringsvraag had geformuleerd voor zijn quizkandidaten, waarvan het antwoord in zijn details niet anders kon dan rechtstreeks te zijn gepuurd uit onze teksten. Of ook nog, hoe toevallige museumbezoekers zich laten ontvallen: "O ja, dat heb ik gelezen in één van jullie nieuwsbrieven." Waaruit blijkt dat het-zichtbaar-gemaakte-onbekende-fotomateriaal mee "naar huis" genomen wordt.

Dat we het al die jaren volgehouden hebben, tien jaar lang, en dat we een goede score mogen toeschrijven aan deze band die we hiermede vanuit onze vereniging met geïnteresseerden kunnen onderhouden, maakt duidelijk dat we met onze werking, op de juiste nagels zijn blijven kloppen: dat we met z'n allen waakzaam moeten blijven. En dat kan, juist omdat we mensen samen brengen en ontmoetingsplaatsen en ontmoetingsmomenten creëren om op zoek te gaan naar tolerantie, openheid en democratie.

Want per slot van rekening stel ik mij de vandaag de vraag: "Komt er voor de gewone burger wel een einde aan al de verbazing, nu hij/zij toch dagelijks van de ene in de andere onduidelijkheid en ruwe onmenselijkheid gedompeld wordt." Het zijn niet alleen de alles-verslindende oorlogen in Libië, Afghanistan met hun bloedige bomaanslagen. Het zijn ook de schietpartijen in onze straten die tot maatschappelijke bezinning moeten stimuleren.

Tijd voor recuperatie, het terugwinnen en terugvinden van warme, waardevolle, respectvolle menselijke gevoelens. De Stichting heeft met haar vrijwillige medewerkers hiermee al jaren geen probleem. Dat besef ik bij het bekijken van mijn verzamelmap beginnende in 2001 en tevens in te zien op onze website onder de rubriek "Nieuwsbrieven". De behoefte werd een aanbod en de redactie heeft heel wat voor haar rekening genomen.

Anderzijds een onbevredigde gedachte: heeft de overheid er geen belang bij dat zulk verenigingsleven als dat van de Stichting Meensel-Kiezegem 44, zowel moreel als financieel ondersteund wordt? Maar ja, de omgekeerde wereld is er ook een... Ik zal er wel niet naast kijken zeker, wanneer ik toch kan vaststellen dat er met ongewone ongerustheid gekeken wordt naar de dag van morgen... Je kan ziende blind zijn, en niet zien dat er in onze samenleving toch een en ander misloopt. Een oplossing is misschien, aan 'n ander vragen, hoe hierop moet gereageerd worden. Hopelijk is het dan niemand uit die omgekeerde wereld waar waarden en normen in onze ogen gedegradeerd werden en worden tot een schande.

Guido Hendrickx
Voorzitter

Is geweest...

11 mei 2011 - Mechelen

Opbouw tentoonstelling met René Cauwbergs, Fons Vuchelen en Oktaaf Duerinckx samen met leraar Bart Seldeslachts van de Provinciale Tuinbouwschool te Mechelen. Ter gelegenheid van de voorstelling van het boek "De Laatste getuigen" hielden we, samen met Paul Baetens, een indringende tentoonstelling, die tot zondag duurde. Daar we op zondag 15 mei ook aanwezig moesten zijn in Huize Hageland, waar we rondleidingen in ons museum moesten verzorgen, was het Fons Vuchelen die uitleg verschafte tijdens de opendeurday van deze school. Op de presentatie van 11 mei was ook ons voorzitter Guido Hendrickx aanwezig. Onze stand werd druk bezocht en besloeg een grote oppervlakte in de zaal. Ook vele jongeren waren belangstellend en stelden vragen over "Hoe kon zoiets gebeuren?". Meensel-Kiezegem werd weer op de kaart gezet, maar de nood van onze boodschap blijft toch dringend. We kunnen alleen maar doorwerken en gestaag timmeren aan de ingeslagen weg. Anders is onze leuze "Als we het vergeten, begint het opnieuw!" maar een holle frase. Het was ook Fons Vuchelen, die met de hulp van enkele leerlingen, zorgde voor de afbouw van foto's en panelen. De klas van meester Bart Seldeslachts, de drijfveer achter dit gebeuren, was op die zondagmorgen al afgereisd naar Auschwitz.

Fons Vuchelen en Guido Hendrickx bemannen de stand in Mechelen en kregen bezoek van gemeenteraadslid van Tielt-Winge Rudi Beeken.

15 mei, 19 juni, 17 juli 2011 - Huize Hageland

De maandelijkse bezoeken aan de voormalige pastorie in O.L.Vrouw-Tielt waren in mei heel miniem, zodat we ons begonnen af te vragen of de inspanningen nog wel zin hadden. De kabouterwandelingen hadden wel veel bijval, maar wij stonden verweesd in "Het karhuis" op klanten te wachten. Naast enkele rondleidingen was er niet veel beweging. Juni zorgde echter voor een kentering: duidelijke promotie, uitdelen van de kaboutersdiploma's in de cafetaria zelf en meer belanstelling voor het museum deed ons deugd en daarom besloten we maar door te zetten. Zo werd ook 17 juli een succes en hopen we dat 20 augustus een meevaller wordt. Dan worden immers ook de laatste gegevens over de reis meegedeeld. Ook 18 september staat met stip genoteerd. Op die dag komen o.a. de Neuengamme-reizigers samen om na te bespreken, foto's en herinneringen uit te wisselen en uiteraard de gesmede vriendschapsbanden te versterken.

In de toekomst...

Zoals op de vorige bladzijde vermeld, de zondagen **20 augustus en 18 september**: Vredesmuseum, Heemkundig museum, kabouterwandeling voor de kleineren, drie troeven die aanzetten om aanwezig te zijn.

7 augustus 2011 - Meensel-Kiezegem

Jaarlijkse plechtigheid te Meensel-Kiezegem door de vereniging van Poltieke gevangenen Meensel-Kiezegem-Tienen. Eerst in Meensel om 9u20 met bloemenhulde en dan om 10u eucharistieviering en plechtigheid te Kiezegem. Nadien een receptie in het ontmoetingscentrum te Meensel-Kiezege. Speciale aandacht zal deze maal gaan naar de figuur van Majoor Edouard Blenkinsop, ter gelegenheid van het verschijnen van de Nederlandstalige versie van het boek van Peter Celis "Blenkinsop, van de Belgische ondergrondse tot Bergen-Belsen". Dit boeiende werk zal te verkrijgen zijn na de plechtigheid en de auteur zal er zijn om ook te signeren.

25 tot 28 augustus 2011 - 14e Neuengammereis

Nog enkele niet te vergeten puntjes: Daar het een zo gevuld programma is, vragen we weer om op de eerste middag voor een lunchpakket te zorgen. 't Is zo dat we dit, omwille van tijdsgebrek in de bus zullen gebruiken. Voor drank is er gezorgd en op die manier gaat er geen kostbare tijd verloren en kunnen we onze planning afwerken zoals voorzien. In dit verband dringen we toch nog eens aan op stiptheid, vooral bij het vertrek. Zoals het al elk jaar (13X) gelukt is, zullen we ook trachten dit jaar stipt om 6 uur in de ochtend te vertrekken. Dit is echt noodzakelijk om deze vierdaagse te laten lukken. (Laatste inlichtingen te krijgen op zondag 20 augustus in Huize Hageland vanaf 14u)

16 september 2011: - Fakkeltocht Weert

Zoals reeds in vorige Nieuwsbrief aangekondigd komen uit het Nederlandse Weert velen langs om met hun fakkeltocht op het kerkhof van Meensel hulde te brengen aan de slachtoffers. Terzelfdertijd ontvangen we in het museum een grote afvaardiging van de scholen.

Aandachtige jongeren uit Weert (NL) op het kerkhof van Meensel na een bezoek aan het vredesmuseum.

13 oktober 2011 - Herfsttocht Hagelandse Globetrotters

Vertrek in het ontmoetingscentrum Meensel-Kiezegem met tentoonstelling van de Stichting Meensel-Kiezegem '44. Ook het informatiecentrum van de N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem - Tienen zal geopend zijn.

10 november 2011 - Bezoek Sint-Jorisschool uit Winge

Het jaarlijkse bezoek van dze Sint-Jorisschool uit Winge wordt dit jaar uitgebreid. Dit jaar komt deze school naar het museum met 32 leerlingen. Daarom zullen de taken moeten verdeeld worden en het groepswork ook door meerderen van onze leden mee begeleid worden. Ze blijven dan ook een ganse dag in Huize Hageland, waar ze ook het Heemkundig museum verkennen.

In memoriam... Fritz Bringmann

Fritz Bringmann, anti-fascist van het eerste uur en ex-gevangene van KZ-Neuengamme, is niet meer. Hij werd geboren op 9 februari 1918. Toen de Nazi's Duitsland begonnen te veroveren was zijn hele familie volledig anti-nationaal-socialist. In een omgeving die sociaal en democratisch geïnspireerd was groeide hij op. Met zijn broers werd hij een fervente bestrijder van al wat op fascisme leek. In 1935, amper 17 jaar, werd hij in Lübeck opgepakt door de Gestapo. Zo belandde hij als tiener via Sachsenhausen in Neuengamme. Na een tijd werd hij als verpleger naar de "revier" (infirmierie) afgedaald. Toen hij een bevel kreeg om Russische krijgsgevangenen te doden en hij dit weigerde wachtte hem zelf een zware mishandeling. Hierbij verloor hij een oog. Tien jaar bleef hij gevangen. Zijn jeugd was voorbij. Na de bevrijding zette hij zich onmiddellijk in bij de V.V.N. (vereniging van de vervolgd van het Naziregime), later bij Duitse afdeling van de Vriendenkring van Neuengamme. Hij was ook één van de voorlopers bij de oprichting van het A.I.N. (Amicale International Neuengamme) waarvan hij in 1970 secretaris werd en in 1995 ondervoorzitter. Van de Duitse Bondsrepubliek kreeg hij voor zijn jarenlange inzet de hoogste Duitse onderscheiding, het "Bundesverdienst Kreuz". Hij overleed op 30 maart 2011.

Wij zullen ons Fritz speciaal herinneren toen we (Duerinckx Gustaaf, Oktaaf, Jozef, Hilda en Freddy) de eerste maal afreisden naar Neuengamme. In het station van Hamburg wachtte hij ons op met de omslag van de vereniging. Een tengere man met een ongelooflijk enthousiasme. Hij heeft ons drie dagen begeleid langs, het toen nog niet ontsloten, Neuengamme, naar de Lübeckerbucht, waar hij de geschiedenis van de Cap Arcona verhaalde, tot in de voormalige tuinen van de Gestapo. Na deze periode konden wij deze "stille vechter" nooit meer vergeten. Hij is beslist één van de mensen die er ons, onbewust, toe aanzette ook ons steentje bij te dragen tot het realiseren van de verdraagzaamheid en broederlijkheid onder de mensen, maar tevens de waakzaamheid om steeds weer alert te zijn voor de tekens die zouden kunnen leiden tot waanzinnige toestanden zoals hij in zijn jeugd beleefde.

Inderdaad van zijn 17 tot zijn 27 jaar bracht hij door onder dwang en zowel psychische als lichamelijke foltering. Daarom voelen we ons verplicht om, zoals hij, de jeugd vooral de misdaden te leren kennen van een moorddadige ideologie en alzo een permanente alertheid te creëren bij de jongere generatie. Met de Stichting Meensel-Kiezegem '44 troffen wij hem enkele jaren geleden nog terug toen we met Guido Hendrickx en René Cauwbergs, tijdens de voorbereiding van de realisatie van ons museum, verbleven in het hotel "Am Deich". Een vriendelijke bescheiden man, die ons aan de ontbijttafel minzaam begroette. Bij een confrontatie met hem stelden wij nooit haat vast, maar enkel een ijzersterke wil om de herinnering levend te houden en van vrede een prioriteit te maken. Zo zullen we ons Fritz Bringmann blijven herinneren: De lieve man, zonder jeugd, maar met een bezorgdheid dat geen enkele jongere mag beleven wat hij meemaakte.

Aan het monument van de Cap Arcona nabij de Oostzee

Neuengamme: Oktaaf, Gustaaf, Hilda, Jozef en Freddy Duerinckx jaren geleden bij Fritz Bringmann

In memoriam... Maria Rentiers

Op 24 juni 2011 overleed in het rusthuis "Arcadia" in Glabbeek onze bekende dorpsgenoot Maria Rentiers in de gezegende ouderdom van 88 jaar. Zij was weduwe van Alfons Rasschaert. Afkomstig uit Houwaart (°7 augustus 1923) kwam zij het landbouwersgezin Rasschaert vervoegen eind de oorlogsjaren, om als 21 jarige, jonge, werkzame en levenslustige vrouw samen met haar man Alfons zijn opleiding als tuinbouwkundige te helpen uitbouwen. Zij namen hun intrek, in afwachting van het oorlogseinde, op de ouderlijke boerderij in de toenmalige Glabbeekstraat in de nabijheid, zeg maar recht tegenover en met hun neus in "het Vrijbos", in Meensel bekend om zijn uitgestrektheid en grensoverschrijdende mogelijkheid naar buurgemeenten toe. Toen een ideale locatie voor verzetslui. Vooral de activiteiten van het verzet, ook bij nacht, konden de omwoners niet ongemoeid en onwetend laten. Werd verondersteld en bevestigd. Daarom ook werd bij de aanhoudingen van 11 augustus 1944 deze buurt zwaar onder handen genomen en grondig aangepakt. De operatie "Binnen zonder kloppen" was begonnen met de ons bekende gevolgen.

Zelfs haar buurman Daniel De Brier moest het ontgelden, niettegenstaande zijn functie als veldwachter. De beelden van zijn aanhouding werden prachtig en veelzeggend verfilmd. Hun overbuur, de hoeve van Frans Trompet (huidig adres van Marcel Verbist) werd eveneens overhoop gehaald en de enige zoon werd als zeventienjarige aangehouden en afgevoerd. Het zal tot 1952 duren vooraleer er enig nieuws over zijn vermoedelijke martelgang en dood mag doorsijpelen. Men wilde persé deze buurtmensen aan het verklikken krijgen omtrent de verzetsactiviteiten, inzonderheid het illegale gedoe van aanvoer, verdeling, verstoppen en verhandelen van de toenmalige verboden wapens. De SS-meute en de aanwezige collaborateurs hadden er alle baat bij dat hun vooraf opgezette doel succes had: bewapening vinden en de aanhouding van gijzelaars rechtvaardigen tegenover de moord op Merckx Gaston op 30 juli 1944. En wat méér is: bevestiging krijgen van de geformuleerde betichtingen aangaande de "terroristen" die alhier huisden en hiermede ook de zuiveringsoperatie te verdedigen viel die op 07 augustus '44 aan de Sicherheitsdienst werd voorgesteld met al uitvoerdatum 11 augustus 44. Dàt alles werd ook succesvol in beeld gebracht enerzijds in onze documentaire DVD, anderzijds tegenover de mensenmassa in de toenmalige meisjesschool als voorbeeld wat hen te wachten stond met de geplande deportatie.

Maria Rentiers werd, op dat ogenblik jonge zwangere moeder, ten aanzien van alle medegevangenen zwaar mishandeld, gestampt en geslagen, teneinde aanwijzingen te geven i.v.m. verborgen wapendepots in het genoemde bos. Levensecht in beeld gebracht tijdens de filmopname door figurante Vandermeren: de afgang van van een moeder door zinloos geweld. Haar aanhouding is bewijs geworden van de meest ontterende en onmenselijke nietsontziende brutaliteiten die de plaatselijke geschiedenis zal te verwerken krijgen. Gelukkig voor haar, ze kon samen met de 10 medegevangenen uit Meensel verlost worden van de "Reis zonder terugkeer" en overleven en ontsnappen dankzij de reisomstandigheden in de gestrande Spooktrein. De verzetsorganisatie van de Spoorwegen verdiende de bloemen.

Haar trauma's dienaangaande heeft ze voor zichzelf verwerkt met de nodige bescheidenheid en zich gelukkig gevoeld met het gezinnetje dat zij en Alfons nog mochten uitbouwen. Zij wilde in zichzelf bij tijd en wijle verwerken waarin het gezin Rasschaert werd gestort. Immers, zij verloren in dezelfde omstandigheden, hun broer en schoonbroer Jozef Rasschaert die in de ouderdom van 18 jaar en vijf maanden, aangehouden werd in maart 1945 zal overlijden.

Vandaag zijn zij meer dan herinnering en nemen wij afscheid van wijlen Maria Rentiers. De Stichting Meensel-Kiezegem 44, leden en bestuur, bieden de achtbare familie ons oprecht medeleven aan bij dit onherstelbaar verlies.

Namens de Stichting Meensel-Kiezegem'44

Guido Hendrickx, Voorzitter.

Cultuurprijs stad Lier voor “De Laatste Getuigen” - Uit de persmededeling...

Dankzij het laagdrempelig culturele en opvoedkundige vredesproject ‘VOOR wereldvrede en verdraagzaamheid’ met als rode draad: de herdenking van de zestigste verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de herdenking van de vijftenzestigste verjaardag van de bevrijding van de concentratie- en vernietigingskampen én in het bijzonder de realisatie van de historische en opvoedkundige boeken ‘De laatste getuigen uit concentratie- en vernietigingskampen geïnterviewd door jongeren uit Vlaamse, Brusselse en Waalse secundaire scholen’ (ISBN 978 90 5487 737 0) en ‘Genummerd voor het leven. De laatste getuigen van de concentratiekampen in Europa (1940-1945)’ (ISBN 978 90 5826 663 7) ontvangt vzw ‘De werkgroep 10 december 2008’ (wat staat voor de herdenking van de zestigste verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens) de Cultuurprijs van de stad Lier 2011.

Hoofddoelstelling van de vzw ‘De werkgroep 10 december 2008’ is het actief promoten van herinneringseducatie in de vorm van oral history. Concreet streven we ernaar om zoveel mogelijk laatste getuigen uit de concentratie- en vernietigingskampen en andere oorlogsslachtoffers zoals partizanen, verzetstrijders, werkweigeraars, ondergedoken joodse kinderen en oorlogswezen hun getuigenis én hun vredesboodschap in functie van wereldvrede, verdraagzaamheid en respect voor de mensenrechten te laten overbrengen naar onze hedendaagse jongeren. Bijzondere aandacht willen we hierbij besteden aan kwetsbare en kansarme jongeren, een maar al te vaak ‘vergeten’ groep jongeren bij dit soort opvoedkundige projecten: te weten de door de jeugdrechter geplaatste jongeren in de gesloten instellingen voor bijzondere jeugdzorg te Mol, Everberg, Ruislede en Tongeren; jongeren uit het buitengewoon secundair onderwijs; jongeren uit het beroepsonderwijs; jongeren uit het Tweedekansonderwijs, ...

...Momenteel werkt de vzw ‘De werkgroep 10 december 2008’ niet alleen aan ‘Het NIEUWE boek der kampen’ waarvoor we inmiddels al méér dan veertig concentratie- en vernietigingskampen in gans Europa bezocht hebben, en low profile ook aan het boek ‘De laatste getuigen ... achter de tralies’.

Namens vzw ‘De werkgroep 10.12.2008’ en uitgeverij Academic & Scientific Publishers danken wij U dan ook graag van ganser harte voor de betoonde waardering én respect voor onze opvoedkundige activiteiten !!!

Marc Van Roosbroeck stelde niet alleen het boek samen maar interviewde ook de medewerkers ervan zoals hier te Mechelen.

Vraag het aan de redactie...

We kregen enkele opmerkingen over de spelling van sommige woorden. Ter verduidelijking: we nemen de letterlijke tekst over uit "Vrij Volk" met de spelling van toen en evt foutgespelde namen. Afen toe geven we dan ook een n.v.d.r. (nota van de redactie) mee ter verduidelijking.

Vrij Volk nr 19- 11 Mei 1946

De zaak van

MEENSEL- KIEZEGEM

1ste vervolg (Krijgsraad van 6 mei 1946)

Get.TROMPET Joseph, Meensel-Kiesegem, eveneens aangehouden den 11 Augustus en naar Duitschland gevoerd, herkende bij de razzia Albert en Marcel Merckx.

Get. PUTTEVILS Dionysius, Meensel, werd den 11 Augustus aangehouden en herkende bij de razzia Marcel Merckx. Get.werd naar Duitschland gevoerd. Op een avond rond halftwaalf zag hij Jozef Merckx zijn koolzaad gaan bewaken. Get. zag ook dat Jozef driekleurige strikjes aftrok.

Get. CLAES Jozef, Meensel-Kiesegem, verklaart dat hij aangehouden werd op 1 Augustus '44; hhij herkende tussen de daders Marcel en Albert Merckx. Get. werd tot driemaal toe buiten bewustzijn geslagen. De bijzondere aanstoker was Marcel. Beddegenoots en Vandermeeren werden toen neergeschoten. Van een gevangene in Duitschland vernam get. dat Marcel geschoten had op Vandermeeren.

Get. PYPEN Johannes, Meensel-Kiesegem, eveneens aan gehouden op 11 Augustus, herkende bij zijn aanhouding Albert. Op de burelen van de Gestapo werd hij gelsagen door Marcel, die zegde dat er bloed van zijn broeder aan de handen van get. kleefde. Maria was lid van de D.M.S. Get. werd een tweede maal mishandeld terug in aanwezigheid van Marcel, die daarbij hielp. Van Puttevils vernam get. dat Felix Broos ook op de Gestapo geweest was.

Get. PYPEN Joseph, Meensel-Kiesegem, verklaart dat hij aangehouden werd op 11 Augustus. Hij werd mishandeld in de meisjesschool en dan naar Leuven gevoerd. Marcel, Albert en Maurice herkende hij tussen de daders. Get. zag een photo, waarop Ernest stond, met een geweer schietend.

Get. PYPEN Karel, Meensel-Kiesegem, eveneens aangehouden op 11 Aug., herkende tussen de daders Marcel en Albert Merckx. Get. werd maar enkele uren vastgehouden. 's Anderendaags ontmoette hij Remi Merckx, die zegde geen kameraad te spelen met de partisanen. Met Jozef sprak hij over aanhoudingen; deze zegde dat zij naar de concentratiekampen en zoutmijnen moesten gestuurd worden. Maria zag hij in uniform. Broos kwam in de meisjesschool Faignaert groeten wanneer zij op de koer stonden.

Get. Pittonvils Juliaan, Meensel-Kiesegem, herkende bij zijn aanhoudin,g bij den tweeden razzia, Marcel en Albert. Bij de ondervragingen op de burelen van de Gestapo te Leuven, was Marcel aanwezig. Hier werd get. mishandeld. Na de bevrijding vertelde Broos dat hij op de Gestapo geweest was en er gevangenen bewaakt had.

Get. VEUGELEN Achiël, Meensel-Kiesegem, ook aangehouden op 11 Aug., werd op de Gestapo ondervraagd in aanwezigheid van Albert en Marcel, die hem sloegen.

II - DE NAMIDDAGZITTING.

Get. MICHIELS Angelina, Meensel-Kiesegem, verklaart dat haar man aangehoudenwerd; zij werd daarna door de familie Merckx uitgelachen en bespot. Vrouw Merckx zegde dat haar man niet zou terugkomen en uitte nog allerlei bedreigingen. Haar echtgenoot zou overleden zijn te Neuengamme

Substituut auditeur Van Caillie tijdens het Gestapo Proces te Leuven (Vrij Volk 17-11-1945)

den 10-4-45.

Mter DE KEERSMAEKER vraagt zijn aanstelling als burgerlijke partij voor Michiels Angelina tegen alle betichtensolidairlijk.

Get. CHRISTIAENS Maria, Meensel-Kiesegem, verklaart dat haar man aangehouden werd tijdens de razzia's van 1 Augustus. Zij ging bij Broos om te vragen tusschen te komen. Broos zegde dat er geen enkele meer zou vrijgelaten worden en dat de Gestapo zou terugkomen, wat dan ook gebeurde den 11n. Na de tweede razzia ging get. terug bij Broos, die zegde dat ze nog zou terugkomen, doch dit werd verhinderd door de bevrijding.

Mter TIELEMANS vraagt zijn aanstelling als burgerlijke partij voor Christiaens Maria.

Get. VANDEGAER Frans, Meensel-Kiesegem, verklaart dat zijn zoon en broeder werden aangehouden. Get. ging bij Broos om tusschen te komen voor zijn zoon, die slechts 17 jaar was en de andere slachtoffers. Broos zegde dat zij zouden gelost worden na het onderzoek. De zoon Camiel zegde dat Meensel moest afgebrand en uitgemoord worden. Broos zegde nog dat hij had moeten mannen bewaken te Leuven en lachte daarmee. De broer van get. is overleden en zijn zoon nog steeds vermist. Op 16 juli zag Broos een Rus, die bij get. kwam eten halen; de Duitscherskwamen enkele dagen later, doch de Russen waren weg. Get. deed 2 dagen dienst als briefbesteller op de wijk van Broos, die geabonneerd was op "Volk en Staat", en dreigde indien hij dit niet regelmatig ontving.

Get. HENDRICKX Frans, Meensel-Kiesegem, werd bij de tweede razzia aangehouden, doch na enkele uren terug gelost. Een zwarte had een lijst, waarop ongeveer 40 of 50 namen stonden; er was een doodsbeeldje aan vastgehecht. Op het gemeentehuis lag een landkaart, enkele passen en een tasch, die een notaboekje bevatte met aantekeningen over verschillende personen uit de streek, die vervolgd werden.

Get. VUCHELEN Leon, Meensel-Kiesegem, aangehouden tijdens de 1e razzia, werd na een paar dagen te Leuven vrijgelaten door tusschenkomst van Broos, die zegde, bij het naar huis gaan, dat er in Meensel met vuur gespeeld werd en dat dit gevaarlijk was.

Get. WITTEMANS Constant, Meensel-Kiesegem, werd ook aangehouden bij de tweede razzia en naar Brussel gevoerd, waar hij bevrijd werd door de snelle opmarsch der geallieerden. In de gevangenis te Leuven zag hij Marcel Merckx. Get. werd door Marcel bedreigd dat hij hem zou neerschieten. Hij werd verplicht met opgeheven armen een geweer te dragen en werd geslagen.

De vrouw van vorige getuige Bruyninckx Maria, is ziek, hare verklaring werd voorgelezen. Zij verklaarde dat zij de gebroeders Merckx herkende, zij werd in de gevangenis geslagen door Marcel omdat zij niet kon volgen; op de Gestapo zag zij Merckx Marcel, Broos Felix en zijn zoon Frans. Zij werd dan met haar dochter naar Brussel gevoerd.

Mter VRANCKX vraagt zijn aanstelling als burg.partij voor Maria Wittemans.

De dochter van vorige getuige werd ook aangehouden en naar Leuven overgebracht: zij werd mishandeld en zag op de Gestapo Broos Felix en Merckx Maria.

Get. BOLLEN Maria, Meensel-Kiesegem, verklaart dat haar man en zij aangehouden werden en naar het huis van dokter Goyens: daar werd get. vastgehouden haar man werd meegenomen en gefusilleerd.

Get. BOESMANS Maria, Meensel-Kiesegem, werd op 1 Augustus in haar nhuis op schandelijke wijze mishandeld omdat zij zou zeggen waar "Marcel" was. Er werden verschillende familieleden van get. mishandeld, haar echtgenoot keerde niet terug uit Duitschland.

Get. BOESMANS Maria-Leonie verbleef bij haar zuster, vorige getuige, als vluchteling voor de bombardementen, waar men naar Marcel kwam zoeken. Al de familieleden werden mishandeld. Get. zelf werd op schandelijke wijze mishandeld in aanwezigheid van kleine kinderen: haar zuster en dezes echtgenoot werden meegevoerd, de man keerde niet terug. Zij herkende Marcel en Albert.

Get. RENTIERS Maria, Meensel, get. kreeg in het gevang het bezoek van Marcel Merckx die haar nog bedreigde. Tengevolge van de onmenselijke mishandeling overleed het kind van get. dat kort nadien geboren werd. Tengevolge der mishandelingen was het kind niet leefbaar.

Get. BRUERS Maria, Meensel-Kiesegem, werd aangehouden door Albert Merckx omdat zij niet wou zeggen waar haar broeder was; zij werd naar Leuven gevoerd waar zij op de gestapo Merckx Marcel en Maria zag evenals Broos Felix. Get. zag hoe Maria Prosper Natens naar de keel pakte en zegde dat hij de moordenaar was van haar broer. Broos scheen er plezier in te hebben dat zij daar zaten. Get. werd begin september in Brussel bevrijd.

Get. BRANS Maria-Emma, Meensel-Kiesegem, werd op 1 Augustus om wapens en munitie te zoeken, daar verplicht mee naar het bosch te gaan, daar werden dan Petrus Vandermeeren en Oscar Beddegenoots vermoord. De anderen werden verplicht de lijken weg te dragen; get. werd dan mee naar Leuven en Brussel gevoerd waar zij bevrijd werd den 3 September.

Get. STAS Maria, Meensel-Kiesegem, zag Maria in uniform. Zij ging om met een persoon in Duitsche uniform.

Get. NATENS Prosper, Alfons, Meensel-Kiesegem, burgemeester, verklaart dat Remi Merckx woekerde met de Duitschers. Broos woonde een vergadering bij ten huize van Stroobants, een dag na de 2e razia, hij zegde dat zelf aan get.; hij heeft gansch de oorlog met de Duitschers omgegaan. Als get. zegde dat Puttevils eerst op de voorhaan zegde Broos dat hij er hem had doen afdoen en deze dus niet doodgeschoten werd (n.v.d.r.:???). Het lokaal van V.N.V. was bij Stroobants. Er is geen twijfel aan dat de familie Merckx en Broos de schuld zijn van de razia's. Get; ging bij Broos om tusschen te komen voor zijn 4 zonen die aangehouden waren. Allen zijn achtergebleven. De schuld van 66 dooden en meer dan, honderd weezen ligt bij de familie Merckx en Broos.

Get. LODDEWYCKX Joannes, Meensel-Kiesegem, werd ook aangehouden op 11 Augustus, hij werd naar de meisjesschool gevoerd. Op de gestapo zag hij 2 zonen Merckx.

Get. HENDRICKX Georges, Molenbeek-Wersbeek, werd aangehouden en door Marcel Merckx geslagen, bij de aanhouding van get. Werd in zijn huis 16.000 fr. Gestolen.

Get. VANDENBEMPT Johannes, Kessel-Loo, was verdoken te Binkom waar hij aangevallen werd door een groep personen waarbij Merckx Maurice.

Get. VAN OYENBRUGGE Philemon, Lubbeek, verklaart dat er een afschrift van een brief gevonden werd in de lessenaar van Merckx Maurice. In deze brief werd de heer Bline beschuldigd van medeplichtigheid wanneer er fosfoorbommen gevonden werden. Maurice was lid van de D.M.Z.B. (n.v.d.r. Dietse Militie Zwarte Brigade)

Get. GOORIS Judo, Molenbeek-Wersbeek, werd aangehouden op 23 Augustus. Merckx Maurice voerde hem mee naar St Gillis, bij de bevrijding werd hij gelost.

Get. VANDERVELPEN Arsène, Molenbeek-Wersbeek, werd aangehouden en naar de gemeenteschool gevoerd waar hij Merckx Jozef ontmoette. Get. Werd na enkele uren vrijgelaten.

Get. TRUYENS Melanie, Molenbeek-Wersbeek, werd aangehouden en naar de gemeenteschool gevoerd waar zij Albert en Jozef Merckx zag. Albert sloeg iemand in het gelaat.zag.

Get. DAENEN Albert, Molenbeek-Wersbeek, verklaart dat hij met zijn dochter meegevoerd werd naar de school waar hij Marcel Merckx en Albert zag. Na de bevrijding zegde Broos Felix dat hij wel meende dat Jozef er ook bij was. Twee dagen voor het razia ging Remi Merckx door het veld juist om te zien waar verdokenen waren, want men kon er niet rijden.

Get. BEDDEGENOOTS Emiel, Bekkevoort, werd ook aangehouden te Molenbeek-Wersbeek en zag Jozef Merckx in de school.

Get. BELLEMANS (n.v.d.r.: mogelijk gaat het hier over Dellemans) Evrard, Molenbeek-Wersbeek, verklaart dat zijn zoon aangehouden werd bij de razia te Molenbeek-Wersbeek, get. Ging naar Jozef Merckx om tusschen te komen, deze werkte toen op z'n veld, doch get. Herinnert zich het uur niet.

Wordt vervolgd...

Hun verhaal...

Wij hebben jaren geleden heel wat getuigenissen opgenomen. Na het relaas van Jean Pypen is het nu de beurt aan Jef Claes. Het is noodzakelijk dat wij getuigenissen van (meestal al overleden) slachtoffers blijven publiceren, zodat het niet verloren gaat. Het verhaal van Jef werd aangevuld door zijn echtgenote Melanie Stas.

Jef CLAES werd op 1 augustus aangehouden en keerde uit Neuengamme weer op 4 juli '45. Hij en Melanie hadden toen één zoon, Frans. Later werd hun dochter, Jeanine, geboren. Jef overleed op 31 oktober 1989, Melanie op 23 maart 2008.

De oorlog begint.

Mei 1940. Amper 25 jaar was het geleden en weer zat België in een strijd verwickeld. In Meensel-Kiezegem werden enkele jongens gemobiliseerd en namen hun plaats in bij het leger van koning Leopold III. Daar waren onder andere bij: Louis en Jef Claes, Fons Bruers, Fons Loddewijckx, Fons Stas, Maurice Loddewijckx en ook Jos Broos, de enige die sneuvelde. Deze laatste, geen familie van de latere oorlogsburgemeester Broos, kwam om tijdens het in de lucht laten springen van een brug te Leuven. (in Kessel-Lo op het kerkhof van Vlierbeek heeft hij een militair graf). De meesten kwamen, na de capitulatie, via Frankrijk weer naar het dorp. Jef Claes, die bij het vijftiende artillerieregiment van Tienen diende, werd tegen Luik krijgsgevangen gemaakt en kwam in Duitsland terecht in Stalag 17A. Dat was al op 14 mei 1940, de oorlog was nog maar 4 dagen bezig in ons land. Toen men de Vlamingen uit die kampen naar huis stuurde, kon Jef Claes zijn familie weerzien.

Jef Claes in gesprek met wijlen Koning Boudewijn tijdens zijn bezoek aan Meensel-Kiezegem

Wat hij wist over de aanslag op Gaston Merckx:

Wat dat geval van de dood van Merckx betreft? Daar wordt heel veel over gezegd, maar het juiste weet ik er niet van. Ieder denkt er zowat het zijne over. Wie daar meer van wist is Boin van Jan Bels (Bonifaas Berghen). Die was erbij. Die was soms ook in "kostuum". Die jongen deed dat voor het geld. Hij is daarvoor ook naar het Oostfront geweest en al. In het boek "Resistere" van Crab stond het wel dubbelzinnig geschreven. In de veiling sprak ik daarover met Achiël van Kwadepoort (Veugelen uit St.-Joris-Winge) en die had een boek bij waarin stond dat die aanslag niet opgeëist was door die mannen die het gedaan hadden. Ik zei hem: "Ja, dat is mis uitgevallen. Als dat achteraf allemaal niet was gebeurd, was dat een pluimpje op hun hoed geweest". Die het gedaan heeft zou al dood zijn. Maar ze waren toch met drie, ze zijn toch niet alle drie dood. Het waren twee venten en een vrouw. Het juiste verloop kennen ze toch niet, want er was verder niemand bij. Het gerucht deed ook de ronde dat moeder Merckx zou gezegd hebben als ze bij het lijk van haar zoon kwam: "Dat zal hun honderd gijzelaars kosten!"

Sommigen zeggen dat als Merckx niet was doodgeschoten dat die razzia toch zou gebeurd zijn en ik zeg dat dat niet zo is. Dat is daar zeker een gevolg van.

Melanie STAS : In Attenrode was er een tijdje voordien, ook nog in de zomer, iemand doodgeschoten. Ook op een zondag. Ik denk dat ze die de bijnaam "Hitler" gaven. Toen waren die van Merckx naar de vrouw van die vermoorde gegaan om haar aan te raden vervolgingen te laten instellen. Die heeft dat echter niet gewild. Ze zei dat ze niet wist wie daarvoor aangehouden moest worden. Die van Merckx zegden toen: "Als dat bij ons zou voorvallen, zouden er wel veel door lijden." Zes weken nadien is het hier gebeurd. Ze hebben wraak willen nemen op heel het dorp.

Jef CLAES : Het is ook zo dat, als ze je broer doodschieten, er wel iets in u omgaat. Ze hebben sommigen hard getroffen. Ik, ik ook: Ik neem hier twee man van Meensel in huis die zich moesten verstoppen. Dus tegenover de Duitsers was ik in fout. En zo zijn er meer. Ze zijn de eerste augustus hier recht binnen gekomen: Ze wisten eigenlijk alles!

Wordt vervolgd...

Ons Contacteren...

Hagelands Vredesmuseum

Huize Hageland,
Oude Pastoriestraat 22
3390 Tielt-Winge

Geleide rondleidingen, elke
derde zondagnamiddag van
de maand, reservaties: Tel.
016/53 66 94, e-mail:

ann.verrek@tielt-winge.be

Onze Medewerkers...

Dagelijks Bestuur:

Guido Hendrickx, Voorzitter

Binkomststraat 56, 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/487878

René Cauwbergs, Reisleider

Glabbeksesteenweg 93, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/632460

Oktaaf Duerinckx, Redactie & Gids

Karekietenlaan, 30 3010 Kessel-Lo, Tel 016/355232

Verantwoordelijken:

Marc Cauwbergs, Foto's en Tentoonstellingen

Binkomstraat 42, 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/635854

Tom Devos, Webmaster & Vormgever

Wingerstraat 12, 3390 Sint-Joris-Winge, GSM 0499/537896

Ingrid Hendrickx, Secretariaat

Kapellekensweg, 32 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/640309

Rudi Peeters, Wapens en Tentoonstellingen

Kerkstraat 85, 3391 Meensel-Kiezegem, GSM 0486/104960

Valère Van Gramberen, Pedagogische Activiteiten

Bleukenweg 27, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/631920

Medewerkers:

Patrick Aerts,

Preterstraat, 24, 3118 Werchter Tel 0477/192775

Freddy Duerinckx,

Gellenberg 107, 3210 Lubbeek Tel 016/621238

Evrard Van Goidsenhoven,

Hamelendreef 27, 3300 Tienen GSM 0476/324401

Alfons Vuchelen,

Henri Dotremontstraat 6, 3320 Hoegaarden, Tel 016/634955

Betty Vuchelen,

Stoopkensstraat, 110 3320 Hoegaarden Tel 016/767936

ABONNEER NU!

Inschrijven om de nieuwsbrief via de post te ontvangen kan steeds door een kleine jaarlijkse bijdrage in de druk- & portkosten. Gelieve hiervoor een minimumbedrag van 10 Euro over te schrijven op ons rekeningnummer (146-8037688-15) met vermelding "Nieuwsbrief 2010 - Naam - Adres".

De Nieuwsbrief is wel gratis beschikbaar via e-mail. Inschrijven kan op nieuwsbrief@meensel-kiezegem44.be.

Een extra vrijwillige bijdrage wordt doch altijd geapprecieerd.

Ons helpen kan via rekeningnummer 149-0567841-75

COLOFON

Redactie: Oktaaf Duerinckx

Vormgeving: Tom Devos

Foto's: Marc Cauwbergs

Driemaandelijkse Nieuwsbrief over de Stichting Meensel-Kiezegem '44.

Meer informatie kan u steeds vinden op onze website: meensel-kiezegem44.be

